

A 14.000/1933. M. E. sz. rendelet 27. §-a szerint abban az esetben, ha a gazdaadós védett birtoka olyan ingatlan, melynek területe 10 kat. holdnál nem nagyobb, vagy bár nagyobb ugyan, de a kataszteri tiszta jövedelem 100 K-t nem halad meg és ha a birtok jelzálogos terhe: a kat. tiszta jövedelem harminczorosán túleső hitelintézeti jelzálogos teher, legfeljebb felének megfelelő összeget a hitelintézetek jelzálogjoggal biztosított követeléseinek törlesztésére a tőketörlesztési alpból ki kell fizetni. A 28. §. értelmében pedig, ha a tőketörlesztési alpból a 27. §. értelmében teljesített fizetés után az ingatlanon fennmaradna a hitelintézet javára fennálló jelzálogjoggal biztosított olyan követelés, amely az ingatlan kat. tiszta jövedelmének 40-szeres szorzatát meghaladja, az ezen a határon túleső hitelintézeti követelést, illetve a követelésnek ezen a határon túleső részét az államkincstár államadóssággként át fogja vállalni. A 8700/1934. M. E. számú rendelet szerint a készpénztörlesztés, illetve a könyvadósságvállalás mértéke a védett birtok minden kat. holdja után legfeljebb 300 P.

Az új rendelet szerint a készpénztörlesztéssel és a könyvadósságvállalással való teherrendezést a fent ismertetett szabályok szerint végre kell hajtani oly védett birtok tekintetében is, melynek területe az 1935. október 12. napján fennálló tulajdoni állapot szerint 20 kat. holdnál nagyobb, de kat. tiszta jövedelme a 100 K-t meg nem haladta, még akkor is, ha a tulajdonos a védett birtokot 1933. október 23. napja után szerezte.

Azokra a védett birtokokra nézve, amelyek tekintetében a készpénztörlesztéssel és könyvadósságvállalással való teherrendezés a 10.000/1935. M. E. számú rendelet 4. §-a a kataszteri tiszta jövedelemre való tekintet nélkül 20 kat. holdnál nem nagyobb védett birtokokra, illetőleg a jelen rendelet alapján kell végrehajtani a 8700/1934. M. E. sz. rendelet 11. §-ának 2. és 5. bekezdésében meghatározott bejelentést, a védett birtokra jelzálogos hitelezőként legelőnyösebb rangsorban bejegyzett érdekelt hitelintézet 90 nap alatt köteles megtenni. Ez a határidő jelen rendelet hatálybalépésétől, ha pedig a törölt védettséget a jelen rendelet hatálybalépése után állítják vissza, a visszaállítás jogerőre emelkedésétől számít.

Ha az adós a teherrendezésre vonatkozó értesítést az 1936. évi május 31. napjáig nem kapja meg, noha véleménye szerint fennállának azok az előfeltételek, amelyek a készpénztörlesztéshez, illetőleg könyvadósságvállaláshoz szükségesek, ezt a központi intézetek bármelyikének 1936. augusztus 31. napjáig bejelentheti. Ha a védettséget az 1936. évi május hó 31. napja után állítják vissza, a bejelentést az adós a védettséget visszaállító végzés jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül teheti meg.

A kir. Kúria jogegységi tanácsának 74. számú polgári döntvénye.
(B. K. 275. szám.)

A budapesti központi kir. járásbíróóság és a budapesti I—III. ker. kir. járásbíróóság az olyan követelésre vonatkozó fizetési meghagyás kibocsátására, amely követelésre nézve per esetében illetékes lenne, abban az esetben is illetékes, ha a fizetési meghagyás az adós részére Budapestnek olyan részén kézbesítendő, amely nem a fizetési meghagyást kibocsátó kir. járásbíróóság területéhez tartozik.

Az indokolás lényege az, hogy a Pp. 594. §-ának első bekezdése szerint a fizetési meghagyást az adósnak hatályosan csak a meghagyást kibocsátó járásbíróóság területén vagy székhelyén lehet kézbesíteni. A Pp. 589. §-a értelmében a fizetési meghagyás kibocsátására az a járásbíróóság illetékes, amely a követelésre nézve per esetében illetékes lenne, feltéve, hogy a fizetési meghagyás az adósnak a bíróság területén vagy székhelyén kézbesíthető.

Valamely bíróságnak, más hatóságnak, intézménynek vagy testü-

letnek a székhelye alatt már a közönséges nyelvhasználat azt a községet (várost) érti, melyben az illető hatóság, intézmény vagy testület működése ügyeinek intézése összpontosítva van, nem pedig a községnek (városnak) a hatóság, intézmény vagy testület elhelyezésére közelebről kijelölt egy vagy több részét. Ebben az értelemben használják az említett kifejezést általában a törvényeink is.

A Pp. több rendelkezése, így a 22—25. §-ok is használják a székhely megjelölést és a gyakorlatban sohasem volt vitás, hogy e rendelkezésekben székhely alatt a község (város) a maga egészében értendő.

A többi ily értelemben rendelkező jogszabálytól csupán az első folyamodású kir. törvényszékek és járásbíróóságok székhelyeinek megállapítása tárgyában 1871. évi július hó 10-én kiadott miniszteri rendelet jelöli meg eltérően a Budapest főváros név alatt egyesített Buda, Pest és Óbuda területére illetékes járásbíróóságok székhelyeit.

Amde e rendeletben foglalt táblázatnak „a járásbíróóságok székhelyei” felirattal megjelölt hasábján nem a járásbíróóság székhelyét, hanem azoknak területét is megjelölte, amiből arra kell következtetni, hogy a járásbíróóság tekintetében Pestet akarta székhely gyanánt megjelölni, majd a 3013/1877. M. E. sz. rendelet, mely a budapesti III. kerületbeli — azelőtt óbudai — kir. járásbíróóságot megszüntette és területét a budapesti kir. törvényszék kerületében levő I. és II. kerületbeli kir. járásbíróósághoz csatolta, elrendelte, hogy ez a járásbíróóság 1877. március 1-től kezdve „budapesti I., II. és III. kerületbeli kir. járásbíróóság” címet viselje. Külön járásbíróóság székhelyéről ez a rendelet sem rendelkezett.

Ezek szerint a budapesti I—III. ker. kir. járásbíróóság tekintetében a Buda, Pest és Óbuda egyesítése után, vagy bár azelőtt, de az egyesítés tekintetbevételével alkotott törvényekben és kibocsátott rendeletekben nincs olyan rendelkezés, amely ennek a bíróságnak a székhelyéül Budapest székesfővárosnak valamely elhatárolt részét jelölné meg, a budapesti központi kir. járásbíróóság székhelyéül pedig az ennek a járásbíróóságnak a felállításáról rendelkező külön törvény kifejezetten Budapestet a maga egészében és nemcsak ennek valamely részét jelöli meg.

Dr. P—ő.

A. haszonvétel végrehajtása. A családi hitbizományról szóló törvényjavaslat 28. §-a értelmében a hitbizományi ingatlanokra bekebelezett jelzálogjogok a felszabadult ingatlanok *haszonvételét* terhelik. A bizottsági szöveg ezt az intézkedést azzal egészíti ki, hogy ha a felszabaduló ingatlanok állagára a felszabadulás után bejegyzett jelzálogjog alapján az ingatlant elárverezik, az *árverési vételárból való kielégítés szempontjából* a felszabadulás előtt az ingatlan haszonvételére szerzett zálogjogot úgy kell tekinteni, mintha az az ingatlan állagát terhelné.

Kérdés ezek után, hogy akkor, ha a felszabaduló ingatlan nem kerül árverésre, hogy történik a követelés behajtása a haszonvételi jogból? A Vht. 208—213. §-ai arra az esetre vonatkoznak, ha a végrehajtást szenvedő javára saját vagy idegen ingatlanon haszonélvezeti jog van bekebelezve.

A haszonvételi jog ugyan közel áll a haszonélvezeti joghoz külső megjelenési formájában és lehetne arról szó, hogy joghasonlóság alapján a Vht. vonatkozó rendelkezései nyerjenek